

# ÅRSPLAN FOR ROSELIA BARNEHAGE 2023 - 2024



## **INNHALDSFORTEGNELSE:**

### **1. Om årsplan**

- Årsplanarbeid
- Visjon
- Verdigrunnlag
- Om barnehagen og foreldresamarbeid

### **2. Barnehagens arbeid i forhold til Rammeplanens målsetninger**

- Omsorg
- Danning
- Tilhørighet og fellesskap
- Mangfold og gjensidig respekt
- Likestilling og likeverd
- Lek og læring
- Barns medvirkning
- Språkmiljø
- Satsningsområde
- Rammeplanens fagområder
- Progresjonsplan for de 7 fagområdene

### **3. Overganger**

- Ny i barnehagen
- Fra liten til stor avdeling
- Fra barnehage til skole / SFO
- Maxiklubben – for de eldste barn

### **4. Planarbeid og vurdering**

- Planlegging
- Dokumentasjon
- Vurdering

### **5. Diverse informasjon**

- Eierstyret og samarbeidsutvalget
- Personalet
- Årshjul
- Kontaktinformasjon

## 1. Om årsplan

En årsplan skal fungere først og fremst som et viktig arbeidsdokument for oss ansatte i Roselia barnehage, men også som informasjon om vårt pedagogiske arbeid til foreldre og andre samarbeidspartnere.

Vi har nasjonale dokumenter som «Lov om barnehager» og «Rammeplan for barnehager» som gir føringer for hvordan det pedagogiske arbeidet i barnehagen skal planlegges og gjennomføres. Alle barnehager er pålagt å utarbeide en årsplan, som samarbeidsutvalget formelt vedtar.

Daglig leder har ansvar for at barnehagen utarbeider en årsplan, og arbeidet med denne planen er en prosess hvor både ansatte og foreldre er involvert. Samarbeidsutvalget (bestående av både foreldre og ansatte) er med og drøfter pedagogisk innhold og form tidlig i prosessen, for å sikre reell medvirkning.

Avdelingenes arbeid, vil konkretiseres i barnehagens øvrige dokumenter, som f.eks periodeplan/månedsbrev fra avdelingene og plan for arbeidet med skolestarterne, som vi kaller Maxibarna her i Roselia.

Årsplan for 2023 - 2024 ble godkjent i samarbeidsutvalgsmøte 23.10.23.

### Visjon

**«Den gode barnehage, hvor alle barn får blomstre»**

Vi mener at «den gode barnehage» formes ved at vi vektlegger å:

- se det enkelte barns behov
- bidra til at barn opplever vennskap
- gi barna muligheter for å lære på en lekende måte
- legge til rette for at barna ser verdien av forskjellighet og mangfold
- møte foreldrene med forståelse og respekt
- skape god trivsel og samarbeidskultur blant personalet



For at alle barn skal kunne blomstre ut fra sine forutsetninger, trenger de tydelige og trygge voksne som kan gå foran og vise barna vei. Vi må lære barna å kjenne, slik at vi kan legge til rette for hvert enkelt barns utvikling.

Alle ansatte må bidra med all sin klokskap og erfaring, vi må fokusere på barnets muligheter og ikke begrensninger. Det krever tid til både kompetanseutvikling og veiledning.

Videre trenger barna kjærlig omsorg av rause voksne som viser respekt for barnets egenart. La barnet være den det er. Barn trenger også voksne som tør slippe seg løs i fantasiens verden sammen med dem. De voksne skal bidra til at barna får en god barndom preget av trivsel, vennskap og lek.

### **Verdigrunnlag**

Vi ønsker å formidle respekt og anerkjennelse for enkeltmennesket. Vi ønsker å lære barna og være tolerante overfor andre mennesker. Barna tilegner seg holdninger og atferd ved å observere oss voksne, det er derfor viktig at vi som voksne er bevisst egne holdninger og handlinger. Barn speiler seg i våre reaksjoner på deres adferd og handlinger. I dagens samfunn er det større utfordring at unge mennesker har depresjoner og angst, enn at de har dårlig adferd. Vi må derfor sette større fokus på livsmestring. Vi må hjelpe barna til å få et godt selvilde og en selvfølelse som sier «jeg gjør mitt beste og jeg er god nok!».

Barna må få erfare følgende:

- Jeg kjenner meg selv. Voksne bekrefter mine tanker og følelser
- Jeg er betydningsfull. Voksne tar meg på alvor og lytter til meg
- Jeg er god nok. Voksne viser meg tillit og gir meg positive tilbakemeldinger
- Jeg er viktig for fellesskapet. Voksne lar meg hjelpe til
- Jeg er kompetent. Voksne gir meg oppgaver jeg kan mestre

Voksne har altså et særlig ansvar for å skape situasjoner hvor barna kan erfare dette og hjelpe dem til å sette ord på at de er gode nok og viktige for fellesskapet. Det krever kompetente og tilstedeværende voksne, og for oss i Roselia barnehage er det et absolutt krav at alle ansatte er lojale mot vårt verdigrunnlag.

Når barn blir møtt med respekt og kjærlige grenser, blir de ansvarlige og selvstendige av seg selv.

Tydelige og varme voksne med selvrespekt, gir trygge og glade barn, som i sin tur behandler andre med respekt og kjærlighet. Så enkelt og så vanskelig!



## Om barnehagen og foreldresamarbeid

Roselia barnehage startet sin drift i juli 1999. Det er foreldre som til enhver tid har barn i Roselia, som «eier» barnehagen. Det er foreldrerepresentanter i barnehagens eierstyre som formelt driver barnehagen.

Vi er stolte av å ha en meget stabil personalgruppe som har opparbeidet seg mye erfaring og kompetanse, og som trives sammen både i arbeid og på fritiden. Vi har fokus på tiltak som fører til et godt arbeidsmiljø – for da kan vi bruke energi på å utvikle oss faglig og lære av hverandre. Dette kommer barna til gode og foreldre og andre som besøker barnehagen gir tilbakemeldinger om at de merker den gode atmosfæren i barnehagen. Humor, latter, varm og god omsorg for barn, foreldre og hverandre er blitt et varemerke for oss i Roselia barnehage. 

Tilbakemelding fra en forelder:

**«Dere er helt fantastiske, med humør, tålmodighet, tempo og rytme, som om det foregår en veltrent dans mellom barna og personalet».**

Barnehageloven § 1 lovfester et nært samarbeid med barnets hjem. Rammeplan for barnehagen fremhever også foreldresamarbeid som viktig. Det er viktig at barnehagen og foreldre står sammen om å skape en god hverdag for barnet.

Det er foreldrene som har hovedansvaret for barnet og barnehagen er et kompletterende miljø til hjemmet. Vi skal sammen med foreldre og andre foresatte bidra til å skape et godt grunnlag for barns trivsel, utvikling, læring og aktiv deltagelse i samfunnet. Vi kan veilede foreldre ved behov eller henvise til eksterne instanser som kan hjelpe dersom utfordringene ikke kan løses med intern kompetanse. Daglig kontakt er viktig, slik at det begge veier utveksles informasjon om barnets gleder og sorger. Vi har et felles ansvar, og derfor er åpenhet og tillit oss imellom viktig. Vi synes det er viktig at alle foreldrene blir hørt og vi strekker oss så langt vi kan for å ta individuelle hensyn innenfor rimelighetens grenser.

Vi ønsker å fremstå som en åpen og fleksibel barnehage, samtidig som vi må erkjenne at vi ikke kan innfri alles ønsker. Med god forklaring til foreldrene håper vi på forståelse for at vi har mange å ta hensyn til i barnehagen.

Alle foreldre er automatisk med i foreldrerådet som kan innkalles ved behov. På årsmøtet blir det valgt noen foreldre til å sitte i samarbeidsutvalget og de kan være med på å forme barnehagens innhold i samråd med representanter for de ansatte og eierstyret.



Det er viktig at foreldrene får mulighet til å delta aktivt og i samarbeid med de ansatte skape et godt barnehagemiljø. Det formelle samarbeidet består av et foreldremøte på høsten for alle foreldre. Her velges 2 foreldrekontakter på hver avdeling som foreldre kan kontakte ved behov og som samarbeider med de ansatte om arrangement i barnehagen. Vi har eget foreldremøte for foreldrene til Maxibarna og et foreldremøte på våren for foreldre til barn som skal begynne i barnehagen. Vi gjennomfører oppstartsamtaler med nye foreldre. Det er også 1-2 foreldresamtaler i løpet av året, eller flere ved behov.

«Det var en gang noen fornøyde foreldre som kom med kake til de ansatte med en veldig hyggelig hilsen»

Hverken kaken eller et godt omdømme varer evig – så vi må alltid stå på og gjøre vårt beste, hvert barn og hver dag teller!



Vi pleier å si at vi er verdens beste barnehage. Selvfølgelig er vi ikke det. Alle barnehager som har ansatte som klarer å se og møte barn med anerkjennelse, raushet og kjærlighet - er for barna (og foreldrene deres) verdens beste barnehage. Hva er viktigst for alle mennesker om de er små eller store?

***Vi mener det er at hver og en som kommer inn porten her skal bli møtt av ansatte som viser at vi ser deg, vi smiler til deg og vi hilser på deg. Vi tar deg og ditt barn på alvor og vi ønsker virkelig det beste for alle barn og foreldre.***

Men det aller viktigste for oss er barna. Det kan være hektiske hverdager med 76 barn og 20-25 ansatte, og vi har mange krav til oss både fra Kunnskapsdepartementet, med lover og forskrifter og fra kommunen som fører tilsyn med oss.

Heldigvis har vi en stor personalgruppe som har vært stabil i 23 år. Ansatte med lang erfaring, mange pedagoger, fagarbeidere og assistenter som ønsker å stadig være i faglig utvikling og bruke alt de kan til å gi barna trygge og gode hverdager med spennende og morsomt innhold.

Dere foreldre har også mange krav til oss og selvfølgelig skal dere ha lov til det - dere stoler på at vi tar godt vare på det viktigste dere har i livet deres. Og vi forsøker alltid å møte alle foreldre med respekt og velvillighet.

De vennlige ordene som sies i dag, kan bære frukt i morgen. (Mahatma Gandhi)



## 2. Barnehagens arbeid i forhold til Rammeplanens målsetninger

### Omsorg

**Mål:** vi ønsker at alle barn opplever trygghet, trivsel og tilhørighet og kan vise sine følelser.

I rammeplanen står det at omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærighet.

For å få til dette vil vi møte alle barn med åpenhet, varme, interesse og vise omsorg for hvert enkelt barn. Vi vil oppmuntre og støtte barna til å vise omsorg for andre og til selv å kunne ta imot omsorg. Dette kan vi se i ulike situasjoner i barnehagen, spesielt da de store barna hjelper og trøster de minste.

I samarbeidet vårt med foreldre, vil vi alltid ha omsorg for barna som vår første prioritet og ved behov veilede foreldre til å se hva vi mener er til barnets beste.

### Danning

**Mål:** vi ønsker at alle barn skal bli trygge på seg selv og få en positiv selvforståelse. De skal føle seg som en del av fellesskapet, og delta aktivt i det.

Gjennom danning ønsker vi å bidra til at barna lærer seg å tenke selv, søke kunnskap, reflektere over og vurdere vedtatte sannheter, stille spørsmål og yte motstand på egne og andres vegne.

Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrige til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i et demokratisk fellesskap.

Alt som skjer i barnehagen er utgangspunkt for danning. Samhold og fellesskap skal fremmes, samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes. Barna skal i hverdagen oppleve å få både prøve og feile i et trygt og støttende miljø.

Barna skal møte voksne som tilrettelegger for gode opplevelser og støtter dem i sin identitetsutvikling. De skal utfordres i sin tenkning, og gjennom utforskende samtaler finne nye måter å se verden på.



## Tilhørighet og fellesskap

**Mål:** Vi ønsker at alle barn skal føle at de har en viktig plass i barnegruppa og at de får positive erfaringer i samspill med både barn og voksne.

Barn ønsker å bli akseptert, komme overens med jevnaldrende og finne venner. Det er viktig å gi dem sosiale ferdigheter i hvordan de kan etablere og vedlikeholde vennskap. Vi skal gi barna gode følelsesmessige opplevelser i hverdagen, med vekt på glede og humor.

I ulike situasjoner vil barns sosiale kompetanse både bli uttrykt og bekreftet ved at de viser evne til å leve seg inn i andres situasjon og viser medfølelse.

Barn blir utfordret gjennom samhandling til å kunne mestre balansen mellom selvhverdelse og å se andres behov.

Tidlige erfaringer med jevnaldrende har stor betydning for barns samspillsferdigheter og gjør barnehagen til en viktig arena for sosial utvikling, læring og vennskap. Sosial kompetanse handler om å kunne samhandle positivt med andre i ulike situasjoner.

Sosial kompetanse er vesentlig for å motvirke utvikling av problematferd som diskriminering og mobbing, og barnehagen har derfor en viktig samfunnsoppgave her. For å hindre utestengelse og mobbing, har vi en handlingsplan. Planen har mange viktige tiltak for å hindre mobbing og mange tiltak som skal benyttes ved avdekking av mobbing. For å sikre at alle barn skal bli sett og at de ansatte har gode relasjoner til barna, bruker vi relasjonskartlegging som et verktøy.

Vår målsetting er at alle barn skal føle seg trygge i barnehagen og bli godt ivaretatt både fysisk og psykisk. Alle barn skal oppleve å få hjelp og støtte så tidlig som mulig.

Ifølge barnehageloven har alle barnehager en aktivitetsplikt som skal sikre alle barn rett til et trygt og godt barnehagemiljø.

De ansatte må ha nødvendig kunnskap om det forebyggende arbeidet i barnehagen og alle skal handle raskt og riktig når et barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø.

Alle som arbeider i barnehagen, skal følge med og melde fra til barnehagens styrer dersom de får mistanke om eller kjennskap til at et barn ikke har det trygt og godt - og barnehagen får ansvar for å utarbeide en skriftlig plan med egnede tiltak.

**«Du må være den endringen  
du vil se i verden!**

(Mahatma Ghandi)



## **Mangfold og gjensidig respekt**

**Mål:** Vi ønsker at alle barn skal lære og være tolerante overfor andre mennesker. Alle barn skal erfare at de er viktige for fellesskapet.

Vi ønsker å formidle respekt og anerkjennelse for enkeltmennesket. For å få til det, må vi legge til rette for at barna utvikler ferdigheter, kunnskaper og holdninger som gir dem mulighet til å komme inn og bli værende i et positivt fellesskap.

Ansatte i Roselia barnehage skal alltid ha en positiv holdning til å ta imot familier med en annen kulturell og eller språklig bakgrunn enn vi har. Vi ønsker å øke våre kunnskaper og ferdigheter for å kunne møte og ivareta alle på en best mulig måte.

Barn i Roselia barnehage vil alltid møte og være sammen med barn som er ulike dem selv, enten det er barn med spesielle behov eller barn fra en annen kultur. Mangfold er også mye mer enn kulturelle og religiøse forskjeller, det kan for eksempel være ulik alder, kjønn, kroppsformer, bosteder, familieformer og om man har tilhørighet i en bygd eller en by.

Vi skal verdsette ulikhetene og vi må gjennom vårt arbeid bevisstgjøre barna om at ulike barn ikke kan behandles likt. Rettferdighet er ikke å behandle alle likt – rettferdighet er å møte det enkelte barn med bevissthet om å finne ut hva akkurat dette barnet trenger her og nå.

Tilrettelegging for barn som krever ekstra støtte er viktig, slik at de også kan oppleve trivsel og utvikling i barnehagen. Det kan være behov for å tilpasse både det pedagogiske innholdet og det fysiske miljøet i barnehagen for enkelte barn i kortere eller lengre perioder. Dette er viktig for at barn skal få et inkluderende og likeverdig tilbud.

## **Likestilling og likeverd**

**Mål:** Vi ønsker at alle barn skal ha like muligheter uavhengig av kjønn

Hvordan skal vi arbeide for å nå målet:

- møte barns individuelle behov uavhengig av kjønn.
- barnehagens innhold, utstyr og materiell skal stimulere til allsidig lek for alle.
- alle skal ha like muligheter til å bli sett og hørt.
- alle skal oppmuntres til å delta i alle aktiviteter i barnehagen.
- personalet skal være bevisst sine holdninger, sin adferd og være gode rollemodeller.
- skape trygghet til å kunne utvikle seg og være i lek som barn selv ønsker.

Personalet må støtte barn i deres valg av aktiviteter og vi må ikke benevne aktivitetene som gutte- og jenteaktiviteter. Vi skal presentere alle typer aktiviteter for alle, uavhengig av kjønn.

## Lek og læring

**Mål:** Vi ønsker at alle barn skal få muligheter for lek, livsutfoldelse og meningsfylte opplevelser og aktiviteter i barnehagen.

Leken skal ha en fremtredende plass i barnehagen. Gjennom leken utforsker barna verden på egne premisser og bearbeider inntrykk. I leken legges grunnlag for vennskap, læring og sosial kompetanse. Barna leker med utgangspunkt i sin nysgjerrighet, sine evner og forutsetninger.

Både inne og ute må vi legge til rette for at barn kan benytte seg av leker og utstyr tilpasset sitt nivå. Spesielt for de yngste barna som ikke kan uttrykke sine ønsker verbalt, er det viktig at leker er plassert lett tilgjengelig. Det er også viktig med god plass på gulvet til å utfolde seg i leken. På barnehagens uteområde, har vi et eget inngjerdet lekeområde for de yngste barna hvor de kan leke i et trygt og beskytte miljø og hvor lekeapparatene er tilpasset deres alder. For de eldre barna har vi varierte lekeapparater, sykler og annet utstyr og god plass til fysisk utfoldelse. De eldste barna kan også ha behov for mer variert terreng å bevege seg i, og vi bruker derfor nærmiljøet til turer for eksempel til kirkeparken ved gamle Glemmen kirke.

Leken har mange uttrykksformer og kan føre til forståelse og vennskap på tvers av alder og språklig og kulturell ulikhet. I et lekefellesskap legges grunnlag for barns vennskap med hverandre. Å få delta i lek og få venner, er grunnlaget for barns trivsel og meningsskaping i barnehagen. I samhandling med hverandre legges grunnlaget for læring og gode relasjoner. På den andre siden kan makt og utestenging i leken hindre vennskap og gode relasjoner.

Vi må være tilgjengelige for barn ved å støtte, inspirere og oppmuntre barna i deres lek. Dette vil også danne grunnlag for å sikre at alle barn får gode erfaringer og en opplevelse av å mestre samspillet med andre barn i lek. Barn som ikke deltar i lek, holdes utenfor eller ødelegger andres lek må gis særskilt oppfølging. Det er også viktig å gi barna felles opplevelser og erfaringer som de kan ta med seg inn i leken, slik at alle har noe å bidra med.

Leken er altså betydningsfull i seg selv – barna leker ikke primært fordi de ønsker å lære om livet, men fordi leken gir dem glede her og nå.



Vi voksne må respektere barnas rett til en god barndom også ved at vi bevisst skjærer de aller yngste. De trenger ikke vite om alle katastrofer og triste ting som skjer i verden når de er i barnehagealder.

De kan lære omsorg for hverandre gjennom de små ting som skjer i hverdagen – i trygge omgivelser - gjerne når de leker.

## Barns medvirkning

**Mål:** Vi ønsker at alle barn skal kunne si sin mening og erfare at det de sier er viktig og at de kan ha innflytelse på det som skjer i barnehagen.

Medvirkning betyr altså ikke nødvendigvis at barna skal bestemme, men de skal få lov til å si sin mening. I noen situasjoner er det naturlig at de kan bestemme. For eksempel kan barna om det passer, velge om de vil gå ut med det samme eller leke ferdig leken de holder på med inne.

Samtidig har vi fokus på hva som er det beste for enkeltbarnet eller for hele barnegruppa. Vi voksne bestemmer at barna skal spise sunn mat i barnehagen, eller at de må ha på lue når det er kaldt ute.

Medvirkning er ingen teknikk eller metode, men noe som må være en naturlig holdning hos oss ansatte, og dermed komme til syne i alle aktiviteter i barnehagehverdagen. For å få kjennskap til barns interesser og se barnas initiativ, er det viktig at vi voksne lytter, er imøtekommende og har god kontakt med barna. Det er viktig at vi voksne reflekterer over møtet med barna – for de er ikke bare det vi ser med øyet der og da. Vi vet ikke hva slags start barnet har hatt på dagen, eller hva barnet tenker om seg selv og omgivelsene. De yngste barna med lite verbalt språk og barn som kommuniserer på andre måter, er vi spesielt oppmerksomme på, og bruker for eksempel «tegn til tale» for at barna lettere skal få uttrykket sine følelser og behov. Vi tolker også barnas kroppsspråk.

Medvirkning handler om «å slippe grepet» – ikke ansvaret.

Rammeplan side 8: «Gjennom å delta i barnehagens fellesskap skal barna få mulighet til å utvikle forståelse for samfunnet og den verden de er en del av.»

Demokrati fremmes ved at vi har et inkluderende fellesskap, alle får anledning til å delta, ytre seg og bli hørt.

Diktet «Du berre» er fra boka  
«Hoppe i havet» av Oskar  
Stein Bjørlykke

### Du berre

du berre såg meg  
du visste med ein gong  
kva eg ville ha

eg visste det nesten  
ikkje sjølv ein gong  
men du berre rette  
fram handa den gongen  
og sa: her er eg

## Språkmiljøet i Roselia

“Språk er evnen til å produsere og forstå ytringer som formidler informasjon fra ett individ til et annet. Ytringene kan være enten hørbare (tale) eller synlige (tegn, skrift), og informasjonen kan handle om sanseinntrykk, tanker, følelser og så videre “ (store norske leksikon).

I Roselia har vi i mange år brukt tegn til tale og dette er et viktig språk for barn, enten de har spesielle behov eller er i tidlig fase av sin språkutvikling. Det er med og støtter barn i utviklingen av deres verbale språk og vil ikke hindre at de etter hvert bruker mer og mer verbalt språk - tvert imot er fremmer bruk av tegn til tale barns verbale språk.

Vi har også mange ulike språk representert i barnegruppa og det er veldig spennende. Barn som har et godt utviklet morsmål, lærer raskt norsk når de er med andre barn og voksne i barnehagen. Vi har inneværende barnehageår mer enn 15 ulike språk representert i barne-gruppa i år, og vi har derfor 40% ressurs med en assistent som arbeider med språklæring til barn med annet morsmål enn norsk. Men, alle ansatte i barnehagen arbeider hver eneste dag med å støtte barns språkutvikling gjennom å bruke språket bevisst i alle situasjoner de er i samspill med barna i løpet av dagen. Alle ansatte skal være gode språkmodeller for barn og dette gjør de blant annet ved å bruke variert språk når de snakker med barna, tøyse og tulle med språket, lese bøker og synge sanger.

Det er også viktig at de ansatte har kompetanse til å vurdere når barn har behov for ekstra støtte i deres språkutvikling, og kartlegge hva de mestrer og hva de strever med. I noen tilfeller kan det være aktuelt å henvise til PPT for at barn skal få god hjelp i sin språkutvikling.

Mer om hvordan vi konkret arbeider med barns språkutvikling finner dere i tabellen hvor vi viser hvordan vi arbeider med språk ut fra barns alder og modenhet.



## **Satsningsområde for 2023-2024**

Vårt satsningsområde er ett av fagområdene fra Rammeplan for barnehagen; «Kunst, kultur og kreativitet». Konkret hvordan vi arbeider med dette området er også nærmere beskrevet i avdelingenes årsplaner som hver avdeling utarbeider.

### **Kunst, kultur og kreativitet**

#### **Mål:**

Barna skal få gode opplevelser med kunst, kultur og kreativitet. Barnehagen skal tilrettelegge for tilhørighet, eget skapende arbeid og deltakelse, hvor prosessen er viktigst – ikke resultatet.

#### **Hvorfor arbeide med kunst, kultur og kreativitet:**

Hva er egentlig kunst? Hva er ikke kunst? Begrepet kunst kan være vanskelig å definere. Hva vet vi om kunst og hvor godt orienterte er vi om samtidskunst? Kunstnere i dag er ofte opptatt av å skape noe helt nytt og fantasifullt, og noe som kanskje kan utfordre oss på vår oppfattelse av hva vi tenker kunst er. Det er derfor viktig at vi ansatte drøfter egne holdninger til hva kunst kan være, og at vi er bevisste hva vi velger å presentere for barna av kunst og kultur.

Det er kanskje lettere å si noe om hva kunst gjør med oss mennesker. Kunst kan være en viktig kilde for at barna kan sanse og oppleve, de kan få økt kunnskap og erfaring og føle glede og stolthet når de skaper noe selv eller sammen med andre. Skaperglede kan gi et rikt indre liv, og det kan være en aktivitet som kan utføres uten at man blir målt på kvaliteten av sluttproduktet, fordi man selv styrer prosessen og bestemmer hvordan sluttproduktet skal bli – og om det blir et varig sluttprodukt eller ikke.

#### **Hvordan arbeide med kunst, kultur og kreativitet:**

De ansatte må legge til side egen oppfattelse av hva som er kunst, og innta en profesjonell holdning. For å arbeide godt med dette fagområdet, må vi derfor øke de ansattes kompetanse om kunst, kunstuttrykk og ulike kunstretninger.

Vi må la barna møte varierte kunstuttrykk og legge til rette for at de selv kan uttrykke seg kunstnerisk.

De fleste barn er naturlig nysgjerrige og åpne når de møter noe nytt, og vil gjerne utforske og finne ut mer om det de ser, hører eller føler. Vi må legge til rette for at barna kan få bruke sin fantasi, kreativitet og skaperglede. Vi ansatte har stor makt, i det vi bestemmer rammene for hva barna skal møte av kunst og kultur, så vi må også være åpne og nysgjerrige og sette til side eventuelle egne fordommer mot hva kunst er eller kan være for den enkelte.

## Rammeplanens fagområde

Rammeplanen er en forskrift til barnehageloven og er et styringsdokument for oss som arbeider i barnehage. Den inneholder syv fagområder som vi skal arbeide med og som er viktige for barns lek, læring og utvikling.

Barnehagen skal støtte barns nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær og gi utfordringer med utgangspunkt i barnets interesser, kunnskaper og ferdigheter. (Barnehageloven § 2).



Arbeidet med disse fagområdene, synliggjøres også i avdelingenes periodeplaner og i progresjonsplanen.

## Progresjonsplan for de 7 fagområdene.

Med progresjon menes fremgang, læring og utvikling. Vi i barnehagen skal legge til rette for at alle aldersgrupper får varierte leke, aktivitets- og læringsmuligheter. (jfr. Rammeplanen). Tema vi jobber med er tilpasset barnas alder og modning. Vi legger til rette for progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, leker, materialer og arbeidsmåter. Vi ønsker at barna skal finne glede i prosesser og la naturlig utvikling skje etter hvert som barna blir eldre. Det er viktig at vi voksne bidrar med impulser og materiell som kan videreutvikle en situasjon som barnet er opptatt av. Da blir barns initiativ tatt vare på og barnet medvirker i prosesser. Barn skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor alle fagområder gjennom undring, utforskning og skapende aktiviteter.

### Fagområde: Kommunikasjon, språk og tekst.

Rammeplan s. 47-48.

«Gjennom arbeid med fagområdene skal barnehagen bidra til at barna får utforske og utvikle språkforståelse, språkkompetanse og et mangfold av kommunikasjonsformer. ...gjennom rim, regler, sanger, litteratur og tekster...leker med språk, symboler og tekst og stimulere til språklig nysgjerrighet.

Personalet skal skape et variert språkmiljø der barna får mulighet til å oppleve glede ved å bruke språk og kommunisere med andre».

| 0-3 år                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 3-6 år.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"><li>❖ Være bevisst barnas kroppsspråk. Sammenheng mellom ord og handling.</li><li>❖ Benevne det barnet gjør og hva det er opptatt av.</li><li>❖ Bruke enkle setninger.</li><li>❖ Bruk av tegn til å forsterke kommunikasjonen.</li><li>❖ Samlinger med bruk av eventyrformidling, dramatisering, bøker, bilder og konkrete, sanger, rim og regler</li><li>❖ Bli kjent med egne bokstaver, tall til 10, ordbilder og barnas egne navn.</li><li>❖ Bli kjent med begrep innenfor dyr, klær, årstider, vær, mat og bordsituasjon, kroppsdeler, farger, følelser og dager.</li><li>❖ Bruke språkposer som verktøy.</li><li>❖ Øve på å lytte, herme og gjenta.</li><li>❖ De ansatte skal støtte barna i lek og samspill.</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>❖ Være bevisst kroppsspråket. Sammenheng mellom ord og handling.</li><li>❖ Benevne det barna gjør og er opptatt av.</li><li>❖ Undre seg sammen med barna.</li><li>❖ Samlinger med bruk av eventyrformidling, dramatisering, bøker, sanger, rim og regler.</li><li>❖ Øve på rytme i språket.</li><li>❖ Støtte barnet i å sette ord på egne og andres følelser og behov.</li><li>❖ Videreutvikle begrepsforståelsen og bruke et variert ordforråd.</li><li>❖ Utvide begrepsforståelsen i hverdagslige situasjoner og aktiviteter.</li><li>❖ Bruke språkposer som verktøy.</li><li>❖ Øve på å lytte, herme og gjenta.</li><li>❖ Støtte barna i lek og samspill.</li><li>❖ Utforske og støtte barns nysgjerrighet på skriftspråket.</li><li>❖ Ta imot og forstå beskjeder</li><li>❖ Tøyse med språket, vitser og gåter.</li></ul> |

## Fagområde: Kropp, bevegelse, mat og helse

Rammeplan s. 49:

«Barnehagen skal legge til rette for at alle barn kan oppleve bevegelsesglede, matglede og matkultur, mentalt og sosialt velvære og fysisk og psykisk helse. Barna skal inkluderes i aktiviteter der de kan få være i bevegelse, lek og sosial samhandling og oppleve motivasjon og mestring ut i fra egne forutsetninger».

| 0-3 år                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 3-6 år                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"><li>❖ Bevisstgjøring rundt egen kropp og lære begrep om kroppen.</li><li>❖ Gi barna bevegelsesglede.</li><li>❖ Bruk av hinderløype og bevegelseslek.</li><li>❖ Utnytte naturlige situasjoner til å bruke kroppen, f.eks klatre opp på stellebord og hoppe ned.</li><li>❖ Gi barna matglede og matkultur.</li><li>❖ Øve på å smøre egen mat.</li><li>❖ Øve opp motoriske ferdigheter. Holde i en blyant/pensel leke med plastelina m.m.</li><li>❖ Gå turer i nærmiljøet der de får prøvd seg i variert terreng.</li><li>❖ Være opptatt av hygiene, vaske hender før og etter måltid og etter toalettbesøk.</li><li>❖ Bevisst og variert kosthold og varm mat en gang i uken.</li><li>❖ Sangleker og sanger om kroppen.</li><li>❖ Skape gode og hyggelige måltider.</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>❖ Turdag en dag i uka. Gå i ulendt terreng.</li><li>❖ Være bevisst på å gi gode turopplevelser og opplevelser i nærmiljøet.</li><li>❖ Utelek hver dag.</li><li>❖ Selvstendighetstrening: Påkledning, toalettbesøk og ved måltid.</li><li>❖ Få forståelse for hygiene ved bl.a. måltid og toalettbesøk.</li><li>❖ Bevisstgjøring rundt egen kropp og lære begreper om kroppen.</li><li>❖ Gi barna bevegelsesglede ut i fra egen motivasjon, mestring og forutsetning.</li><li>❖ Få variert kost og varmmat en gang i uka.</li><li>❖ Øve opp motoriske ferdigheter. Holde i en blyant, leke med plastelina, male, perle, klippe. bygge m.m.</li><li>❖ Utvikle kroppsbeherskelse, koordinasjon og kjenne på risikofyllt lek.</li><li>❖ Skape gode og hyggelige måltider.</li><li>❖ Motivere barn til å smake på all mat.</li></ul> |



## VÅRT SATSNINGSOMRÅDE 2022-2023 Kunst, kultur og kreativitet

Fra rammeplan side 50:

«...omhandler billedkunst og kunsthåndverk, musikk, dans, drama, språk, litteratur, film, arkitektur og design.

Barnehagen skal bidra til at barna har tilgang til: ting, rom og materiale som støtter opp om deres lekende og estetiske uttrykksformer. Tar i bruk fantasi og kreativ tenkning og skaperglede.

Bruke ulike teknikker, materialer, verktøy og teknologi til å uttrykke seg estetisk».

| 0-3 år                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 3-6 år                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"><li>❖ Bli kjent med ulike formingsteknikker og materialer/naturmaterialer med ulike former og teksturer.</li><li>❖ Blande farger når vi maler.</li><li>❖ Oppleve gleden i å skape noe selv.</li><li>❖ Tilgang til utkleddningstøy.</li><li>❖ Bruk av ansiktsmaling</li><li>❖ Være lyttende og oppmerksomme voksne på barnas ulike kulturelle uttrykk.</li><li>❖ Lese bøker, eventyr og dramatisering.</li><li>❖ Tegne, male, lime, plastelina m.m.</li><li>❖ Øve på rollelek</li><li>❖ Synge sanger og bruke musikkinstrumenter.</li><li>❖ Lytte, danse og bevege oss til ulike typer av musikk</li><li>❖ Fellessamling med sang, eventyr og teater.</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>❖ Bli kjent med ulike formingsteknikker og materialer/naturmaterialer med ulike former og teksturer.</li><li>❖ Blande farger når vi maler.</li><li>❖ Oppleve gleden i å skape noe selv.</li><li>❖ Tilgang til utkleddningstøy.</li><li>❖ Være lyttende og oppmerksomme voksne på barnas ulike kulturelle uttrykk.</li><li>❖ Lese bøker, eventyr og dramatisering.</li><li>❖ Tegne, male, lime, plastelina m.m.</li><li>❖ Prøve ulike musikkinstrumenter.</li><li>❖ Synge sanger.</li><li>❖ Dramatisere juleevangeliet.</li><li>❖ Gå turer i skogen der barna må utvikle egen fantasi uten støttende lekemateriell.</li><li>❖ Farger</li><li>❖ Lytte, danse og bevege oss til ulike typer av musikk</li><li>❖ Fellessamling med sang, eventyr og teater.</li></ul> |



## Fagområde: Natur, miljø og teknologi.

Rammeplan s. 52

«Barnehagen skal bidra til at barna blir glade i naturen og får erfaringer til ulike årstider.

Barnehagen skal legge til rette for at barna kan få et mangfold av naturopplevelser og få oppleve naturen som arena for lek og læring».

| 0-3 år                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 3-6 år                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"><li>❖ Gå turer i nærmiljø og bruke Kirkeparken.</li><li>❖ Oppleve ulike årstider og vær.</li><li>❖ Plukke naturmateriale og være kreative.</li><li>❖ Gå på leting etter insekter og dyr.</li><li>❖ Bli kjent med begrep innenfor dyr, planter, insekter, årstider og farger.</li><li>❖ Oppleve naturens mangfold.</li><li>❖ Plante frø og så karse.</li><li>❖ Blande farger.</li><li>❖ Lek med vann. Hva synker/flyter?</li><li>❖ Barnevennlige applikasjoner på IPad.</li><li>❖ Bruk av IPad til å finne informasjon.</li><li>❖ Se i bøker og finne fakta om dyr, natur, mennesker med mer.</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>❖ Gå turer i nærmiljø og bruke Kirkeparken.</li><li>❖ Oppleve ulike årstider og vær.</li><li>❖ Gå på leting etter insekter og dyr.</li><li>❖ Bli kjent med begrep innenfor dyr, planter, insekter, årstider og farger.</li><li>❖ Oppleve naturens mangfold.</li><li>❖ Kildesortering.</li><li>❖ Utvikle respekt for og begynnende forståelse for hvordan vi kan ta vare på naturen.</li><li>❖ Formidle respekt for det som lever i naturen.</li><li>❖ Aktiviteter tilpasset årstider.</li><li>❖ Utforske med å lage konstruksjoner av ulike materialer og utforske muligheter som ligger i redskaper og teknologi.</li><li>❖ Blande farger.</li><li>❖ Lek med vann. Hva synker/flyter?</li><li>❖ Barnevennlige applikasjoner på IPad.</li><li>❖ Bruk av IPad til å finne informasjon.</li></ul> |



## Fagområde: Antall, rom og form

Rammeplan s.53

«Fagområdet handler om å oppdage, utforske og skape strukturer og hjelper barna til å forstå sammenhenger....

...omfatter lekende og undersøkende arbeid med sammenligning, sortering, plassering, orientering, visualisering, former, mønster, telling og måling.

..stille spørsmål, resonnere, argumentere og søke løsninger».

| 0-3 år                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 3-6 år                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"><li>❖ Bli kjent med begrepene sirkel, trekant, firkant.</li><li>❖ Øve på begrepene stor, liten, tung, lett m.m.</li><li>❖ Puslespill, bildelotto, plastelina.</li><li>❖ Være bevisst å telle i ulike situasjoner.</li><li>❖ Konstruksjonslek med Duplo, klosser, lek i sandkassen. Sortere, plassere og sammenligne.</li><li>❖ Lek med vann – fryse – smelte.</li><li>❖ Lek med brett og store "perler".</li><li>❖ Bruke IPad til f.eks. å pusle.</li><li>❖ Bruk av billedbøker med blant annet farger, tall og former.</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>❖ Barna skal kjenne til tall opp til 20.</li><li>❖ Kjenne til begrepene sirkel, trekant, firkant, rektangel, liten, stor, tung, lett, over, under, mellom, ved siden av.</li><li>❖ Bruke mengder og tall i hverdagssituasjoner.</li><li>❖ Bruke hverdagssituasjoner som påkledning og borddekking til å bli kjent med antall, farger, former, mengde, sortering, størrelse og rekkefølge, farger.</li><li>❖ Matlaging.</li><li>❖ Gi barna erfaringer med avstand, tid, vekt og volum.</li><li>❖ Konstruksjonslek med bl.a. Kapla, Duplo, Lego.</li><li>❖ Puslespill, sanger, rim og regler.</li><li>❖ Bruke kroppen og sansene for å utvikle romforståelse.</li></ul> |



«Hva flyter, hva synker?»

### Fagområde: Etikk, religion og filosofi

Rammeplan s. 54-55.

«Etikk, religion og filosofi er med på å forme måter å oppfatte verden og mennesker på og preger verdier, normer og holdninger.

Gjennom å samtale om og undre seg over eksistensielle, etiske og filosofiske spørsmål skal barn få anledning til selv å formulere spørsmål, lytte til andre, reflektere og finne svar....legge grunnlag for kritisk tenkning og dømmekraft».

Mål: arbeide for at barna skal respektere mangfoldet som er i barnegruppen.

| 0-3 år                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 3-6 år                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"><li>❖ Barna skal få kjennskap til relevante høytider, merkedager og tradisjoner.</li><li>❖ Vi reflekterer og undrer oss sammen med barna.</li><li>❖ Formidle respekt for det som lever.</li><li>❖ De voksne setter ord på det barna gjør og forklarer hvordan barnet har det hvis det gråter. Sette ord på følelser.</li><li>❖ Synge sanger, dikt tilhørende høytider.</li><li>❖ Fellessamling.</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>❖ Barna skal få kjennskap til relevante høytider, merkedager og tradisjoner.</li><li>❖ Vi reflekterer og undrer oss sammen med barna.</li><li>❖ Formidle respekt for det som lever.</li><li>❖ De voksne setter ord på det barna gjør og forklarer hvordan barnet har det hvis det gråter.</li><li>❖ Formidle respekt og forståelse for et flerkulturelt samfunn.</li><li>❖ Fellessamling.</li><li>❖ Kirkevandring.</li><li>❖ Feire pinsebursdag.</li></ul> |

### Fagområde: Nærmiljø og samfunn

Rammeplanen s 52

"Opplevelser og erfaringer i naturen kan fremme forståelse for naturens egenart og barns vilje til å verne om naturressursene, bevare biologisk mangfold og bidra til bærekraftig utvikling»

| 0-3 år                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 3-6 år                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"><li>❖ Bli kjent med barnehagens nærmiljø ved å gå turer hver uke.</li><li>❖ Gå tur sammen med den andre lille avdeling – liten gruppe.</li><li>❖ Markere FN dagen.</li><li>❖ Markere nasjonaldagen.</li><li>❖ Bruke det nærmiljøet har å by på – fotballbane, gård, idrettsanlegg, skog, butikk, parker m.m.</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>❖ Bli kjent med barnehagens nærmiljø ved å gå tur en gang i uka.</li><li>❖ Markere FN dagen.</li><li>❖ Gå på biblioteket.</li><li>❖ Synge på Leie sykehjem.</li><li>❖ Markere samefolkets dag.</li><li>❖ Markere nasjonaldagen.</li><li>❖ Bruke det nærmiljøet har å by på – fotballbane, gård, idrettsanlegg, skog, butikk, parker m.m.</li><li>❖ Maxibarna drar på flere turer ut av barnehagen (egen plan for denne gruppa).</li></ul> |

### **3. Overganger**

#### **Ny i barnehagen**

Det er viktig med gode rutiner når vi skal ta imot nye barn og foreldre i barnehagen. Vi inviterer foreldrene til barn som skal begynne i august, til eget foreldremøte i april. Det er godt for foreldre å få informasjon før sommerferien og det er nyttig for oss å få vite litt om de nye barna slik at vi kan forberede oss på å ta imot dem. På dette foreldremøtet deler vi ut en foreldreperm med diverse informasjon, vi har omvisning i barnehagen og vi avtaler tid for oppstart. Vi inviterer alle nye barn til flere felles besøksdager, og da har vi satt av tid til at de ansatte kan hilse på dem. Vi oppfordrer alle foreldre til å ta med barnet og besøke oss når de har tid før barnet skal begynne. Nyere forskning viser at det har stor betydning for tilvenningsperioden at barnet har vært på korte besøk og sett barnehagen både inne og ute.

Når barnet starter i barnehagen, anbefaler vi foreldrene å bruke minst 3 dager på tilvenningsperioden. Det anbefales å bruke minst en uke på de yngste barna, men det er veldig individuelt hvor lang tid barnet trenger for å føle seg trygg nok til å være uten foreldrene en hel dag i barnehagen. Barnet får en kontaktperson i barnehagen og vi avtaler alltid når barnet vil bli levert i barnehagen de første dagene, slik at det barnet blir tatt imot av en det kjenner på morgenen.

Vi legger veldig stor vekt på å ta godt imot alle nye barn og foreldre. God informasjon og god dialog mellom foreldre og ansatte i barnehagen er avgjørende for hvordan tilvenning går. Vi inviterer foreldrene til å evaluere oss og spesielt tilvenningsperioden. Evalueringen skjer på skjema eller muntlig i foreldresamtaler.

#### **Fra liten til stor avdeling**

Når barnet skal bytte fra liten til stor avdeling, er det viktig å huske at det innebærer en overgang for barnet. Det er en annen barnegruppe og andre voksne som arbeider på avdelingen, selv om de ikke er helt ukjente for barna. Barn er forskjellige, og noen bruker lengre tid på å venne seg til overganger enn andre. For noen barn kan til og med det å begynne i barnehagen etter en lang sommerferie være en liten overgang og det er viktig at foreldre tar hensyn til sitt barn og bruker god tid på å forberede barnet og at de setter av nok tid til å støtte barnet inn i nye situasjoner.

De siste ukene før vi går til sommerferie, arrangerer vi «lek og lunsj» hvor vi tar med barna som skal over på stor avdeling på besøk til den nye avdelingen. En ansatt er med fra liten avdeling og er der hele tiden sammen med barna. Vi lar ofte dørene mellom avdelingene stå åpne, slik at barna kan gå på besøk til andre avdelinger og bli kjent med både barn og ansatte. Før dette har vi fortalt foreldrene hvilken avdeling barnet skal begynne på, slik at både foreldre hjemme og de ansatte i barnehagen kan snakke med barnet om at det skal begynne på en ny avdeling. Vi informerer alltid foreldrene om at det er viktig å beregne god tid på levering av barnet de første dagene etter sommerferien.

## Overgang barnehage-skole / SFO

Vi samarbeider med skolene i nærmiljøet for å sikre en god overgang fra barnehage til skole for våre «Maxibarn». Fredrikstad kommune har utarbeidet rutiner for å sikre kvaliteten på dette samarbeidet, som alle barnehager og skoler er forpliktet til å følge. I tillegg har vi i Roselia barnehage interne rutiner og våre egne tradisjoner i arbeidet med å forberede barna på skolestart. Blant annet blir de barna som gikk i Maxiklubben og nå har begynt i 1.klasse, invitert hit på besøk en gang i løpet av høsten. Dette gjør vi for at de skal kunne fortelle Maxibarna hvordan det er å begynne på skolen. Så blir de invitert hit en gang i løpet av våren for at våre Maxibarn skal treffe dem igjen før de begynner på skolen – da tenker vi at barna lettere tar kontakt når de møtes i skolegården og at skolestart kanskje blir enda tryggere for våre Maxibarn.

Selv om dette primært er for å forberede våre 5-åringer på skolestart, ser vi at 1.klassingene som blir invitert tilbake til barnehagen, setter veldig pris på dette. De har kanskje begynt på flere forskjellige skoler, og de viser derfor stor gjensynsglede når de treffes igjen. Selv om de forhåpentligvis trives på skolen, så forteller de at de har savnet barnehagen. Så dette besøket er på en måte også en del av prosessen med å avslutte den delen av livet hvor de gikk i barnehagen. Overganger handler ikke bare om å forberede seg på noe nytt, men også på å ta avskjed med noe gammelt. Skjer dette på en god måte, så vil denne erfaringen hjelpe barna med overganger senere i livet.

Mange barn begynner på SFO før de har første skoledag. I den nye rammeplanen står det at vi skal samarbeide med skolen også om overgangen fra barnehage til skole. Vi tar derfor med barna på et besøk på SFO i løpet av våren, slik at barna kan se lokalene og høre litt om hva barna gjør der. Foreldre til Maxibarna vil få informasjon om dette.



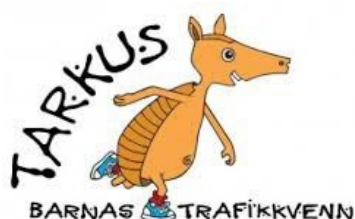
Dersom barn slutter hos oss for å begynne i en annen barnehage, samarbeider vi med overgangen til ny barnehage etter avtale med foreldrene. Også her er det viktig for barnet med en god overgang, men det krever altså samtykke fra foreldrene.

## Maxiklubben

Femåringene i Roselia barnehage går i Maxiklubben. I første er viktigste fokus at alle skal bli godt kjent med hverandre, siden Maxibarna går på to ulike avdelinger i barnehagen.

Vi har faste turdager med maxibarna, da de klarer å gå litt lengre turer enn de yngre barna, Vi bruker naturen mye hvor de kan balansere på steiner og stokker, og de kan klatre i trær.

Vi bruker regelleker for at maxibarna skal fokusere på lagfølelse og sosiale regler. De går turer og arbeider med trafikkopplæring for at barna skal føle seg trygge i trafikken før de begynner på skolen. Det blir brukt et pedagogisk opplegg fra Trygg Trafikk. De blir alle godt kjent med Tarkus.



Sosial kompetanse vektlegges også i Maxiklubben og de bruker et program som heter «Hjertevennen», slik at det arbeides systematisk med dette viktige tema. Målet med dette arbeidet, er at barna skal se at vi er forskjellige og at alle er like verdifulle. Videre at barna skal få et større nettverk med å oppdage hverandre i Maxiklubben og være inkluderende mot hverandre.

Vi har også noe skoleforberedende arbeid, hvor barna øver på å ta imot fellesbeskjeder, sitte i ro og lytte og arbeide konsentrert med enkle oppgaver. Mange gleder seg til å begynne på skolen og interessen for skoleaktiviteter som å skrive og regne øker. De eldste barnehagebarna lurer på det meste, så utforskning og jakt på ny kunnskap er derfor svært viktig!

De fleste barna har store forventninger til dette året. Som Maxibarn får de større frihet og større ansvar, slik som å være ute i barnehagen uten voksne. Vi forsøker å gradvis gi de større ansvar ved at de går i garderoben og kler på seg alene og at de i større grad vurderer selv hva de skal ha på seg i forhold til hvordan vær det er.

Siste halvår begynner mange å vente på skolestart og vi prøver derfor å gi Maxibarna ekstra mange spennende turer og aktiviteter denne tiden. Selv om det er mye fokus på det å være eldst og at skolen nærmer seg, er fortsatt leken med vennene sine det aller viktigste som skjer i barnehagen for Maxibarnet.

Foreldrene til Maxibarna får utdelt egen plan for Maxiklubben.

## 4. Planarbeid og vurdering

### Planlegging

Det er avsatt faste tider til møter hvor personalet legger planer for det pedagogiske arbeidet i den nærmeste tiden ut fra målene i årsplanen. Planleggingsarbeidet gjøres på planleggingsdager, personalmøter og ukentlige ledermøter og avdelingsmøter. I tillegg til dette har vi også noen lederkvelder. Alle pedagogiske ledere og barnehagelærere har også 4 timer hver uke til planleggingsarbeid og faglig utvikling. Vi gir også assistenttimer, slik at assistentene kan trekke seg ut av avdelingene og planlegge aktiviteter og holde seg faglig oppdatert.

### Dokumentasjon

Vi observerer regelmessig hvert barn, for å kunne vite hva barnet trenger hjelp til i sin utvikling. Barna er spontane i sine tilbakemeldinger til oss, og gir oss verdifulle innspill i sine vurderinger av det som skjer i barnehagen.

Vi tar bilder og kan filme arbeidet vi gjør med barna for å dokumentere prosesser og «se» i ettertid, det vi kanskje ikke umiddelbart legger merke til. (Skjer kun etter tillatelse fra foreldre til de barna som eventuelt blir filmet).

Vi bruker også bilder av barna eller av aktiviteter barna har deltatt på. Vi henger opp bildene, slik at barna kan snakke om ting de har gjort og opplevd. Det er veldig fint å bruke bilder som dokumentasjon for å bygge videre på fellesopplevelser som igjen kan bidra til et godt utgangspunkt for lek.

I faste veiledningsgrupper formidler vi praksisfortellinger og reflekter sammen for å øke vår forståelse av hva som skjer i møtet med barn eller voksne.

Veiledning er utviklende og lærerikt for alle, det løfter arbeidet vårt og hjelper oss med å løse enkelte utfordringer vi har i hverdagen. Vi blir mer bevisste hva som er bra og hva som kan bli bedre i barnehagen.



## Vurdering

Rammeplanen forutsetter at det drives systematisert vurdering av barnehagens pedagogiske innhold. Vurdering er en sentral prosess i barnehagens virksomhet. For personalet er det viktig å vurdere om vi når de målene vi har satt oss, og vi setter av tid til å reflektere over vår praksis på ulike møter. Dette er et viktig grunnlag dersom vi endrer våre mål og arbeidsmetoder underveis.

En god barnehage er hele tiden i utvikling, både organisatorisk og pedagogisk i forhold til målene vi har satt oss. Vurderingsarbeidet gjøres fortløpende gjennom året og på våren før ny årsplan planlegges.

I arbeidet med vurdering er vi avhengige av å stadig kontrollere hvordan barna egentlig har det. Derfor observerer vi barna både formelt og uformelt under lek og aktivitet. Disse observasjonene fører ofte til at vi må endre planlagte aktiviteter. Det foregår gjerne slik:

- a. vi planlegger en aktivitet
- b. vi gjennomfører aktiviteten – vi kan gjøre endringer før eller underveis i aktiviteten
- c. vi observerer hvordan barna har det under aktiviteten. Hva de erfarer og hva de lærer
- d. vi vurderer gjennomføringen av aktiviteten
- e. Vi planlegger ny aktivitet – vi kan velge å gjenta den samme aktiviteten eller gjøre endringer ut fra våre observasjoner og refleksjoner

Foreldre inviteres både skriftlig og muntlig til å gi oss innspill og vurderinger av vårt arbeide, og vi gjennomfører en brukerundersøkelse ca hvert andre år. Resultatet av disse blir presentert for alle ansatte, foreldrene, samarbeidsutvalget og eierstyret.

Barneperspektivet er viktig å huske og ha med i dette arbeidet.

Vi har jevnlig samtaler med barna for å kartlegge deres opplevelse av hvordan de har det i barnehagen, og hva de ønsker å gjøre.



## 5. Diverse informasjon

### Eierstyret

Roselia barnehage SA er en andelsbarnehage som er foreldredrevet. Styret er satt sammen av 5 representanter fra eierne og en representant fra de ansatte, og to vararepresentanter. Det nåværende styret ble valgt på årsmøtet i mai 2023.

Styret er barnehagens øverste organ mellom generalforsamlingene og skal drive andelslaget på beste måte. Styrets mandat og oppgaver er beskrevet i barnehagens vedtekter. Saker som ønskes behandlet i styret, kan leveres skriftlig til leder av styret eller til daglig leder. Daglig leder og stedfortreder møter på alle styremøter og har talerett, men ikke stemmerett.

### Samarbeidsutvalget

Ifølge Lov om barnehager (barnehageloven) § 4 skal hver barnehage ha et foreldreråd og et samarbeidsutvalg for å sikre samarbeidet mellom hjem og barnehage.

Foreldrerådet består av foreldrene/de foresatte til alle barna og skal fremme deres fellesinteresser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø. Barnehageeieren skal sørge for at saker av viktighet forelegges foreldrerådet og samarbeidsutvalget.

I Roselia barnehage er samarbeidsutvalgets sammensetning og oppgaver regulert i vedtektenes § 3.3. Foreldrerådet i vedtektenes § 3.4. Vedtektene til barnehagen sier også at samarbeidsutvalget spiller en viktig rolle i forhold til alle saker som er av betydning for barnehagen, for eksempel budsjett.

For samarbeidsutvalget er fastsetting av årsplanen også en viktig oppgave.

Samarbeidsutvalget er også den formelle kanalen som foreldresamarbeidet skal skje igjennom. Alle kan fremme forslag til saker som man ønsker tatt opp, dette skal leveres skriftlig til leder av eierstyret eller leder av samarbeidsutvalget.

Daglig leder har møte- og talerett i samarbeidsutvalget.

Alle foreldre er eiere av barnehagen og sitter i Foreldrerådet. Samarbeidsutvalget kan innkalle Foreldrerådet ved behov.

## Personalet i Roselia barnehage 2023 - 2024:

|                      | Pedagogisk ledere /<br>barnehagelærer                                                                                                                            | Assistenten og ekstra bemanning<br>til barn med funksjonsvariasjon:                                                                                                                                         |
|----------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Fast ansatte</b>  | Hanne V. Svensen<br>Martin A. Olsen<br>Camilla Arnesen<br>Heidi B. Andersen<br>Maria N. Simensen<br>Ida B. Johannessen<br>Mette Høili<br>Elisabeth L. Kjøningsen | Hilde Langgård<br>Barbro Risan<br>Rebekka H. Evensen<br>Stine Johanson<br>Kari S. Haugen<br>Mona Andersen<br>Marianne Amundsen<br>Mette Gro Almquist<br>Lene Lindberg<br>Halina Sikierska<br>Anne Fjellheim |
| <b>I permisjon</b>   |                                                                                                                                                                  | Anette Mosby                                                                                                                                                                                                |
| <b>Faste vikarer</b> |                                                                                                                                                                  | Ellen Gjerde<br>Marie Stillausen<br>Martine M. Levvel<br>Gry Jakobsen<br>Henriette K. Lien                                                                                                                  |

### Vikarer:

Vi har noen faste vikar og vi benytter oss av vikarer via Personalhuset eller Adecco.

Eierstyret er opptatt av å sette av nok midler i budsjettet til bruk av vikarer ved fravær for å ivareta kvaliteten på det pedagogiske arbeidet som utføres og ikke minst nok ansatte på jobb til å ivareta barnas sikkerhet på en forsvarlig måte.

### Daglig leder:

Ellen Kærbo Henriksen

### Stedfortreder:

Hanne V. Svensen

## Årshjul i Roselia Barnehage SA 2023 - 2024

### August måned:

- Tilvenning
- Planleggingsdager 14/8 og 15/8

### September måned:

- Foreldremøter 5/9 kl.18.00 for Himmelblå og Månelys
- Maxi-foreldremøte 5/9 kl.19.00
- Foreldremøte 6/9 kl.18.30 for Stjernetoppen
- Foreldremøte 7/9 kl.18.30 for Gullstjerna
- Oppstart Maxiklubb 6/9
- Idrettsdag Lisleby stadion

### Oktober måned:

- Dugnad
- Ruskendag (plukker søppel)
- Besøk av gamle maxibarn
- Markering av FN-dagen 19/10
- Sikkerhetsuke – Uke 43
- Foreldresamtaler

### November måned:

- Planleggingsdag 17/11 – barnehagen er stengt!
- Foreldresamtaler

### Desember måned:

- Julebord for barna 6/12
- Luciafeiring 13/12
- Nissefest 14/12

Maxiklubb (for 5-åringene) er hver onsdag, og annenhver fredag i ulik uke.

Annenhver fredag i like uker er det fellessamlinger for alle barna i barnehagen.

**Januar måned:**

- Planleggingsdag 2/1
- Ake- og skidag – en dag med snø

**Februar måned:**

- Karneval 16/2

**Mars måned:**

- Overnatting med maxibarna
- Foreldresamtaler
- Barnehagedagen
- Påskefrokost 22/3

**April måned:**

- Foreldremøte for nye foreldre 17/4
- Sikkerhetsuke i uke 17
- Dugnad

**Mai måned:**

- Planleggingsdag 10/5 – barnehagen er stengt!
- Markering av nasjonaldagen 16/5
- Fotografering 23/5
- Besøk av gamle maxibarn
- Besøksdager nye barn
- "Lek og lunsj" 3-åringene besøker store avdelinger de skal begynne på
- Årsmøte 22/5

**Juni måned:**

- Besøksdager nye barn
- Idrettsdag
- Avslutningstur for maxibarna
- Sommerfest-25-års jubileum 6/6
- Avslutning for maxibarna 11/6

Denne oversikten er laget med forbehold om endringer

## Kontaktinformasjon:

Hjemmeside [www.roselia.barnehage.no](http://www.roselia.barnehage.no)



| Avdelinger               | Telefon  | Felles telefon:<br><b>69 33 08 90</b> | Mail adresser                   |
|--------------------------|----------|---------------------------------------|---------------------------------|
| Kontor /<br>Daglig leder | 46820636 | Tast 1                                | roseliabarnehage@gmail.com      |
| Stjernetoppen            | 46827224 | Tast 2                                | stjernetoppen.roselia@gmail.com |
| Himmelblå                | 46832070 | Tast 3                                | himmelbla.roselia@gmail.com     |
| Gullstjerna              | 46823021 | Tast 4                                | gullstjerna.roselia@gmail.com   |
| Månelys                  | 46812702 | Tast 5                                | manelys.roselia@gmail.com       |

